

Smrdljiva pupavka

Smrdljiva pupavka,
Amanita virosa
(na norveškom: Hvit fluesopp)
 Cela gljiva je bele boje (šešir, drška, listići i meso). Drška ima prsten, ali on može da otpadne. Donji deo drške ide u volvu (kesicu). Ova gljiva je uobičajena po norveškim šumama.

Zelena pupavka

Zelena pupavka,
Amanita phalloides
(na norveškom: Grønn fluesopp)
 Šešir varira od zelene, pa do smeđe ili žute boje. Listići i drška su bele boje. Drška ima prsten, ali on može da otpadne. Donji deo drške ide u volvu (kesicu). Ova gljiva nije uobičajena po norveškim šumama.

Obrubljena patuljica

Obrubljena patuljica,
Galerina marginata
(na norveškom: Flatklokkehatt)
 Cela gljiva je smeđe boje (listići, drška i meso). Po pravilu je ovo mala gljiva. Ova gljiva je uobičajena po norveškim šumama. Po pravilu raste u skupinama na kori drveta ili na trupcima.

Trovanje

Čak i veoma mala količina ove tri gljive može da dovede do ozbiljnog trovanja. Posle najmanje 6 časova se pojavljuje snažan, tečni proliv, bolovi u stomaku i povraćanje. Postoji veliki rizik od smrtonosnog oštećenja jetre u roku od 2-3 dana. Ukoliko sumnjate da ste pojeli ovu gljivu, nazovite Centar za informisanje o otrovima ("Giftinformasjonen") radi dobijanja saveta o tome šta treba da uradite.

Šiljasta koprenka

Šiljasta koprenka,
Cortinarius rubellus
(na norveškom: Spiss giftslørsopp)
 Cela gljiva je crvenkasto-smeđe boje (šešir, drška, listići i meso). Ova gljiva je uobičajena po norveškim šumama.

Narandžasto smeđa koprenka

Narandžasto smeđa koprenka,
Cortinarius orellanus
(na norveškom: Butt giftslørsopp)
 Podseća na crvenjaču, ali je šešir više savijen. Ova gljiva nije uobičajena po norveškim šumama, ali se može naći u listopadnoj šumi.

Šiljasta koprenka i ljevkaستا lisičica

Opasna zabuna
 Šiljasta koprenka raste na istim mestima kao i jestiva ljevkaستا lisičica (*Craterellus tubaeformis*), a ove dve vrste imaju sličnu boju (videti sliku). Važno je proveriti svaku pojedinačnu gljivu prilikom sakupljanja kako ne biste pomešali crvenjaču sa jestivom ljevkastom lisičicom.

Trovanje

Čak i veoma mala količina crvenjače ili koprenke sadrži dovoljno otrova da ozbiljno ošteti bubrege. Tek posle 2 dana se pojavljuju simptomi trovanja koji liče grip sa opštim lošim osećanjem i povećanim ili smanjenim mokrenjem. Postoji visoki rizik ozbiljnog prestanka rada bubrega u roku od 3-10 dana. Ukoliko sumnjate da ste pojeli ovu gljivu, nazovite Centar za informisanje o otrovima ("Giftinformasjonen") radi dobijanja saveta o tome šta treba da uradite.

Muhara, *Amanita muscaria* var. *muscaria* / *A. muscaria* var. *regalis* / *A. pantherina*
(na norveškom: Rød / Brun / Panter fluesopp)
 Ove gljive imaju beličaste listiće i prsten na dršci. Bazalno proširenje (dno) je naduveno. Šešir je crvenkaste ili smeđe boje sa belim tačkicama, ali one mogu da otpadnu. .

Trovanje

Ove tri vrste muhare sadrže otrov koji utiče na nervni sistem. Simptomi se po pravilu pojavljuju nakon 30 minuta do 3 sata po unošenju u organizam. Čak i mala količina može da prouzrokuje simptome kao što su zbunjenost, vrtoglavica, lupanje srca i gastritis (zapaljenje želudačne sluznice). Ozbiljno trovanje se retko dešava, ali unošenje velikih količina može da dovede do simptoma koji zahtevaju bolničko lečenje.

Brezov turčin, *Leccinum versipelle*
(na norveškom: Rødskrubb)

Ova gljiva ima crvenkasto-smeđ šešir i belu dršku koja je pokrivena crnim ljuskama. Mesto potamni posle sečenja. Ova gljiva je uobičajena širom Norveške.

Trovanje

Brezov turčin je jestiv pod uslovom da je kuvan najmanje 15 minuta. Međutim, kada nije dovoljno kuvana, ova gljiva je verovatno odgovorna za najviše stomačnih tegoba u Norveškoj od bilo koje druge gljive. Mučnina, povraćanje, proliv i grčevi u stomaku se po pravilu pojavljuju par sata posle unošenja. Simptomi po pravilu nestaju posle 1-2 dana. Unošenje velikih količina mogu da dovedu do ozbiljnih stomačnih problema i da zahtevaju bolničko lečenje.

Obična uvijača, *Paxillus involutus*
(na norveškom: Pluggsopp)

Ova gljiva ima smeđ šešir sa uvijenim obodom, smeđu dršku i listiće koji zatamne prilikom pritiska. Obična uvijača je veoma uobičajena širom Norveške.

Trovanje

Obična uvijača sadrži nekoliko otrova koji dovode do raznih simptoma. Povraćanje, proliv i grčevi u stomaku se po pravilu pojavljuju nakon 30 minuta do 3 sata po unošenju sirove gljive. Kontinuirano unošenje kuvane uvijače može da dovede do ozbiljnog trovanja i oštećenja krvnih ćelija i bubrega.

Otrovne gljive odn. pečurke u Norveškoj

U šumama rastu kako jestive, tako i nejestive i otrovne gljive. Neke od najotrovnijih gljiva koje raste u Norveškoj se lako mogu pomešati sa jestivim gljivama koje rastu u drugim zemljama.

Dobri saveti u vezi sakupljanja gljiva:

- Budite potpuno sigurni da ste tačno utvrdili vrste gljiva koje ste sakupili
- Nemojte nikada probati bilo koji deo nepoznate gljive – nekoliko najotrovnijih gljiva imaju blag ukus
- Pohađajte praktičan kurs o prepoznavanju gljiva ("soppkurs")
- Ukoliko sumnjate u trovanje, stupite u kontakt sa Centrom za informisanje o trovanju ("Giftinformasjonen"):

Giftinformasjonen
 Tel.: 22 59 13 00 (0-24 h)
www.giftinfo.no

Ovu brošuru je sačinio Centar za informisanje o trovanju ("Giftinformasjonen") (www.giftinfo.no). Neskracena verzija brošure se može naručiti ili skinuti sa veb sajta. Norveško gljivarsko-mikološko udruženje ("Norges sopp- og nyttevekstforbund") (www.soppognyttevekster.no), organizuje praktične kurseve za prepoznavanje gljiva.